

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

74. szám.

Pest, június 9. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vidékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Pest jún. 9.

Egy komoly szavunk lenne a hadügyminiszterhez. —

Czikkünk valóban nem sokkal lesz több egy pár sornál, ámbar azt Ádám apánktól kell kezdenünk.

Az az, ha nem is Ádámotól, de mindenesetre I. István királytól egész a jelenkorig.

Polgár miniszter! A mióta csak ez a magyar nép létezik, folytonos és ősi sérelme volt, hogy orra alatt mindig holmi idegen jött ment nép paczkázgatót.

Történeteinkből tudjuk, hogy már az első időkben e miatt, mennyi veszedelem érte hazánkat.

Az utóbbi három század óta az idegenek alkalmazása egész rendszerességgel hozatott be.

A német okos volt, tudta hol tehet legtöbbet. A közigazgatás két leglényesebb ágát a pénz és hadseregi ügyek vezetését foglalta le. A Magyaroknak csak a prókátorság maradt. Bár inkább más maradt volna neki.

Azonban még ott is, hol már csak kénytelenségből is, magyar embert kellett alkalmazni, oda sem tették soha az eredeti jó fajt. A hízogók és lóhátszerges onnan is kitarva a valódi magyart, az eredetit és derékat, az olyanokat, kik hazájukért készek, bármely pillanatban meghalni.

Magyarországon, fájdalom csak olyan gyűlésvész népnek volt kelete, mint például a volt cancellaria, consilium és kamra főtagjai, kik ma fehérret mondanak arra, mire marc. 15. előtt szívük meggyőződéséből feketét mondtak. Világos bizonyossággal annak, hogy vagy most, vagy akkor eladottlelkű emberek voltak.

Ez úgy hiszem bevezetésül elég. Nem nagy dolgot akarunk belőle kihozni. De tudjuk, hogy az ember sokszor a bosszantást nehezen tűri el mint a sértegetést.

És miután illy nagy feneket kerítettünk volna teljes bizodalommal fordulunk a hadügyminiszterhez. —

Őn magyar ember. Őn e népet jól ismeri. Őn a magyart hazájából ismeri és nem csak azon német rámából, hova hazánkfait a hadseregénél beleszokták préselni.

És ezért legyen ön olly jó, szives és következetes, hogy valahányszor önnek alkalmá leend a haza ügyében valami jót tenni, és ez napjában százszor is elödjá magát, annyiszor emlékezzék meg ön arról, hogy kell a magyarral bánni.

A magyarnál hivebb, loyálisabb és vaderejében szelidebb lelkű tisztább és becsületesb nép nincsen. Hanem tudni kell velők bánni.

Velők bánni azonban más e világon senki sem tud, hanem csak a magyar.

A nem magyar nem boldogul velünk. A magyarral csak a magyar lehet bizalmas, másféle bizalmasság csak álarcz, az olyanok meg akarnak minket csalni,

És miután most már egy kissé czikkünkben ismét kisebb körbe szálottunk volna, mondjuk el a mit elmondani akartunk.

Ha a ministeriumnak az volna tervében, hogy a rendes nemzetőrségi seregből semmi se legyen, akkor az a mi ott történik, a legtökéleteseb eljárás.

Ha azt akarják, hogy semmi se legyen belőlük, nevezzenek tovább is olyan tisztet, kikhez az ifjuságnak bizalma nincsen.

Csak rajta, és tessék az altiszteket tovább is azokból nevezni ki, a kik a seregben legkevésbé magyarok és magyar érzelműek.

Polgárminiszter! Őn nem lehet mindenütt jelen. Őn legnagyobb részben kénytelen a hivatalos relatiokból itélni.

Pedig ezen hivatalos relatiok 1848-ban többnyire azon adatok, melly után senki sem indul el.

Előttünk tömérdek oldalról erősítések történetek, mellyek szerint az önkénytesek közt a legkomolyabb jellemű elégedetlenségek uralkodnak.

A főtiszteknak az ég erejével sem lehet fejökbe verni a valódi különbséget, melly az önkénytesek és sorkatonák közt van.

Tisztelet ezen lelkes ifjuság előtt. Ők nemzetőrök. Részesei azon európai hatalomnak, melly a világnak már is törvényt dictál.

Minister ur! Ők nemzetőrök; őket a lelkesedés vitte e pályára; őket elkedvetleníteni halálos bűn, a legiszonyatós bűn, a legadatlanság.

A felügyelő tisztet rosszul fogják fel hivatásukat. Ők e megkülönböztetésnek akkor vélnék eleget tenni, ha nekik több szabadságot engednek.

Nem, ezt nem kell, legyen náluk még szigorubb rend, de az a fődolog, hogy velők mivel és uri modorban bánjanak, azok a hadnagyok ne mutassák, hogy ők olly nagy urak, s ne abban

tartsák a katonai bravourt, ha mentül többféle vezát tudnak kitalálni.

Minister ur ön ezerszer jobban fogja tudni mint mi, hogy jó bánásmóddal a magyart mint szalagot ujjunkra lehet hajtogatni.

Azért legyenek önök a magyar iránt bizalommal.

Lássák önök, a magyar szerény és visszavonuló, és azért, hogy nem csuszó-mászó, szeret engedelmes lenni.

Csak hogy őt az engedelmességre nem a charlatanok szakkermantjei ha nem az okos meggyőződés szokta vezérelni.

Fájdalommal halljuk, hogy rendes őrseregünkben a kitüntetések nem a szerény és művelt magyar ifjuságot, hanem a bókóló és a szakkermantekre reszkető lábikráju németeket és tótokat érik.

Hitte volna e valaki, hogy a haza veszélyből kiszabadítására rögtönében összegyűlt leglelkesebb magyarság illyen elkedvetlenítő bánásmódnak legyen kitéve.

Széchenből (Nográd) írják.

Százat egyre szerkeztő, hogy ön nem fogná eltalálni soha, ki akarna e tájról követ lenni.

Ugyan gondolja meg csak! Pulszki, a drágalátos Pulszky. A magyar politikai mező e legszerényebb virága. E kedves ifju, kinek kellemes bánásmódját ön is megadorálta már egyszer más-szor. —

De értsen meg engem szerkeztő, én azt mondtam, tudja ön ki akarna Széchen vidékéről követ lenni, a mi nem tesz annyit, mint kit akarnak Széchen vidékéről követnek választani.

Mi fog történni, majd megvállik. De ha ön szerkeztő egy desperatus és ingyen példány nélküli vidéki levelező szavaira adna valamit, biztosítandám önt, hogy ezen candidaturából paszuj sem lesz. —

Ha ön szerkeztő valahogy curiosus volna arra, hogy történnek e már nálunk a választásokra nézve némi előkészületek: mondanék egy pár mendemondát.

Először is már mutatta itt magát egy szőke legény Bécsből. Őn ismeri őt, un peu barátságban is van vele.

E fiatal ember azt nyilatkoztatta ki, hogy a nagy Pulszkinak minden áron követnek kell lenni.

És mellyek azon árák, mondja ön magában szerkeztő.

Ne kérdeje tölem. Bajos dolog az efféléket bebizonyítani. Azért én nem mondom semmit, egy szót sem, azt a mit én gondolok, nagy mélyen lelkembe rejtém s csak azt mondom el, mit a jeles Széchen városában a casinóban a polgári lövöl-

dében, a sétányokon, a színházban, s az utcán a járdákon, itt ott...

Hogy a Zita ne...
na kapni, a...
ból, a széchenyi...
lis kertjeiket, sőt odaajándékozzák nekik a szőlő dézsmát.

De nem...
tem...
lami félreeső utcán evvel a szelid Pulszkival s...
önt meglátálja szalasztani.

Mimósák.

A toborzásnak Budapestén vége. Helyesen, van már 2000 emberünk, kik mezítláb járnak. —

A Széchenyi-ligetben rendkívül sok ember jár, mi magában nem nagy mesterség, mulán a padhiányoknak iszonyu bősége mellett is sem ülhetni, de annál kellemesebb azon por, mellyel az uristen, a parancsolt fagyaltokat beczukrozza. — Némellyek azt hiszik, hogy az utakat néha fel is lehetne öntöztetni, de ezek veszedelmes republikanusok, kiknek még azon fábódó sem tetszik, melly a régi peccovics tisztviselők példájára, az új fagyaltok mellett is meghagyatott. Minthogy a sétátérnek leginkább árnyéka van szüksége, ezáltal indítványozzuk, hogy a saját szabadabb része elleni bunkósbotos, és autoda-féféle demonstratiók nagy mestereinek a sétányrai átütése végett a kertész minden módot elkövessen, mert ezeknél sötétebb árnyéket nem igen vehet valami. —

N. B. A hevesi csemetékre különös gond fordítandó. —

A nemzeti színházban egy nő ugrik ki az ablakon, ezért van olly rémülés az arcokon, valahányszor a színházról van valahol szó.

Némellyek ugyanazt mondják, hogy azért van az általános szomorúság, mert csak egy nő ugrik ki, s az is visszahág az ablakon, pedig igen kívánatos volna, hogy több is megugorjék.

Közel-bbről a vallomásokat is adták. A mi közönségünk sokkal discretebb és szerényebb, mintsem a négy szem közli vallomásokat ellesni, ablauscholni akarná. Ezen körülmény ékszerű előzménye azon szükségig alapos következménynek, melly szerint a színház a fulladásig — üres volt. —

Egy néhány mimosa pudicaknak nem tetszett, hogy „a király mulat” s predicatiót tartanak a moralitas felett, pedig ők szeretnék leginkább I. Ferencz király szerepét játszani. —

A Divatlap egyik bizalomtöljes levelezője azt javasla, hogy lapunknak mártius 15-ke helyett a prilis 1-je czimet adjunk. Igaza lehet, a felelős, független ministerium iránti második leirat aprilis elsőjén érkezett Pestre, hanem javaslatának elfogadása esetéro mottónkat így kellene változtatni: „boldogok a hívők (és bizalom szavazók) mert ők a menyeknek országai” —

Azt mondják, hogy önkéntesünk szakálla veszedelemben van, s gyilkos beretvák fenétek már levágásukra. Helyesen. A szakáll nem is áll jól a férfinak, s még elleneink is megijedhetnek tőle, ezenkívül igen sok tápnedvet kíván, s így a statuának költségét tetemesen szaporítja.

X város Casinójából a Marcius 15két kiküldték. Azt mondják, hogy a belügyminister...
Ez az ország...
...közvetlen közelében...

gyer theatrumban levén, szerette volna tudni, hogy miként megy az olaj azokba a lámpacsövekbe? Auch gut.

A Budapesti Híradó kemolyan támadta meg a Pesti Hirlapot. Ez utolsónak szerkeztői azóta sokkal jobb kedvel és étvágggyal bírnak, mint míg egy sifa alatt látszottak harcolni. Még megerjünk mi, hogy a Budapesti Híradó belölünk is bizalom-szavazót csinál, még a gondolat is ministerialissá lesz, hogy vele még e véleményen is lehetünk.

Hirlik, hogy a kereskedelmi és közgazdászati ministeriumhoz egy selyembogár-deputatio fog jönni. Vezetőjük egy martiusi selyembogár, kinnek háta meggett 400 ezer gubó áll. A küldöttség czólja bizalmi ivket nyujtani át a munkás és erélyes ministeriumnak, mellynek rendeletei számára nincs elég hely a Pesti Hirlap és Közlöny hasábjain.

A muzsika hadlesi jövetelét hirdető nyomtatványok Bagó budai nyomdájából kerültek ki. Ki az, mi az a Bagó? A bagó nem egyéb, mint salakja, leves maradéka a pipában elégett dohány-nak, mellyet a katonádor szájába szokott venni, hol pipázni nem lehet.

Csernátáni.

Eperjesről jun 5.

Polgár szerkeztő!

Folyó hó másodikáról lapjában érintett jeles városi tisztujításunk. Még hozzáadni valóm az: hogy a ludtollas párt által kijelölt 75 választott polgárok közt az istennek mindenféle bogara találtak.

Hasonnyolcz van olyan, kiknek a magyar-nyelvről fogalimuk sincs. A többi megrögzött peccovics.

Intelligentia? két igen kevés kivétellel kiküszöbölte a választott polgárok sorából a ludtollas panszláv vezért, hogy valamint a városi tanácsot, mint creatumját, egy a választott polgárságot is orránál fogva vezethesse.

A városi tisztujítás tárgyában 250 nagyobb részint intelligentia aláírásával felküldött petiti-onkra csak töend a ministerium valamit! Beh óhajtunk egy erélyes biztost!

A köveiválasztásra is létetnek már előkészületek.

Az eperjesi választó helyen aspiransok.

Kapó főbíró, ki már a politicat meggyőződés minden árnyékaitól átment.

A mult megyei tisztujítás előtt Ujházy párt még most is szörnnyü liberalis, később hivatal után speculálva, három negyed rész peccovics és egy negyed rész liberalis, most elkecseregett peccovics mert nem fér a nagyságos ur fejébe, hogy ezután nem fognak ablaka alatt három s négy falu szegény párai napokon át csavarogni, míg eő nagysága ott béant bírói kényelemmel délig aludt, délután pedig a hivatalos foglalkozásnál sürgetősb visítékre járt. De hiszen a meggyőződést majd megint módosítandó az országgyűlésen, s uvandó szét. —

A másik aspirans: Krasznayánszki vaskalapos...
...a szent...
...a szent...
...a szent...

...a szent...
...a szent...
...a szent...

...a szent...
...a szent...
...a szent...

Ha a három közül egynek sem sikerülne, akkor országgyűlési követünk a középpontról Durcsák!!

Grász.

Biztos kutföböl tudjuk, hogy Komáromba rendelet ment Bécsből, melly szerint a várak és kasszárnyák továbbra is a bécsi fortificatiohoz tartozni igényeltetvén, meghagyatott a sások újbóli fölrakatása, s a fekete sárga szín használatára.

Igy történt Pesten is. Egy örnagy beszélt. Az új épület előtti faköpenyegét nemzeti színre festendők, azon a fehér alapot már láthatuk is, de nem fogjuk a teljes nemzeti szint látni, mert azt ujta be sárga-feketézni szándokolják.

Hát a nemzeti színekről szóló törvény mire való?

Mi az a bécsi fortificatio, kántor-e vagy csizmadia? Kinck akar az nálunk praescribálni?

Erélyes hadügyministerünket figyelmeztetjük e visszaélésekre. Isten mentsen, hogy a régibe vissza essünk. Szeretném ha e részben a Marcius 15-ke rossz proféta lett volna.

Pediglen.

Jun. 9.

Önkéntes seregbeli polgártársak!

Érdekoitek, jogaitok, megsértett önérzetötök, szóval ügyetök mellett e lapok többször emelék fel hangjaitokat, mint emelni fogják ezután is, hol igazatok kívánja.

Mi tiszteljük a lelkesedést, melly zászlóitokhoz vezetett, s meghajolunk a honszerolelem előtt, melly kezeitekkel fogyvert ragadtatok!

Mi becsülünk titeket méltó fia az édes hazának.

De sem e tisztelet, sem e becsülés arra nem kényszerithet, hogy hibáitokat fel ne említsük, sőt meg ne rójjuk.

Hivatástok dicső és nagy, de hogy annak valódiilag megfeleljetek: rendre, engedelmeskedni tudásra van szükség.

Ti örei, harcossai vagytok nemzetünk szabad-ságának, s mint ilyenek az elpubultság némelly kényelmeiről le kell mondotok.

Néktek fáradságot, szokátlan terheket, kellemetlen foglalatosságokat kell eltűrni, ha állástokat méltólag betölteni akarjátok.

Néktek törvényes előljáróitok parancsait teljesíteni kell, csak így lehetővé elerendő a szabály- és gyakorlatokbani összhangzás és egyenlőség.

Néktek nem szabad könyeseknek lenni, a sfinnyás katona, náthat kap a puszkaporszagból, s ki némelly oddig általa nem tett munka felett orrát fintorgatja, ha komolyra fordulnak ügyeink, alig teend szolgálatot hazánknek.

Legyen szeméitek előtt szüntelen a hit,

mellynek szent nevére kebleitek fellelkesülének, és bizonyára lefogtok győzni minden kellemetlenséget, akadályt és elkedvetlenedést, melly érhetne.

Mi nem kívánjuk, hogy gépek legyetek, sőt ohajtjuk, hogy az öntudat, az önérzet vezesse kardjaitok csapásait, de másfelől megvárjuk, hogy önfejtő, makacsok se legyetek, kik a napi parancsnak csak *selon ses bons plaisirs* engedelmeknek vagy allentállanak.

Mi fellépésekről értesítettünk, s magunk is nyilatkozatokat hallottunk, mellyek a katonai rend és fegyelem homlokát egyenesen ellenkeznek, mi ezeket magy nem nevezzük, de komoly rosszallásunkat azok iránt el nem hallgathatjuk.

Engedelmség nélkül rendet tartani lehetetlen. Kinek igazsága megsértetik, utja a panasza, s elégtétel kérése nyitva áll, de ezért szeszélyeseknek lenni nem szabad.

Bmlékezzetek az esküre, mellyet letottetek, és tegyetek férfiak a szó teljes értelmében.

Isten veletek!

Csernátóni.

Nem tudni kinek, elég az hozzá, hogy eszébe jutott valakinek Pest város mestani tisztviselői közül azt indítványozni, hogy minden eddigi hivatalnok híven sorolja elő érdemeit, becsületrendeit stb. szóval adjon magáról hiv autobiographiát, mellyet majd kinyomatnak, egy szóval megakarák magukat körülményeikkel együtt a közönséggel ismertetni.

Szerencsétlen gondolat.

Hisz ismeri a közönség, jaj dehogy ismeri tisztviselőit! Önök nem terra incognita a népnél.

Hát kell illy terjedelmes ismeretség mellett még így ismertető biographia.

Hancza szótán voltak is ezen jegyzékekben sajtáságos momentumok.

Egyik egy kívánta magát a nagy közönséggel megismertetni: kétkeresű gyárfás tanácsnok, gyermekén kívül egyéb tulajdona nincs.

A másik így ruháján s butorán kívül mit sem bír.

Harmadik ekképen adta elő, hogy az ő háza a felesége háza: hiszen nem enyim, de feleségemé.

No csak várjanak önök, mi hatással lesz ez a közönségre.

Mondom ezer autobiographiáikat, ámbár ki is akarék nyomtatni, de sikerült a jó sorsnak utját vágni ezen hasard eszménck, s így a sok menkö érdemet ki nem nyomják, csak a nevet. Majd olvastak volna hányan tüntették ki magukat tüztöltésnél, de ismerék oly eszélyes hivatalnokot is, ki semmi érdemet sem jegyezgetett föl magának. És ezt leginkább méltányolta volna az okos közönség.

Végre habár az egész világ tudja már, ki vagyok én, s érdemeim elismerésül egy esztergomi kanonok arczképem levitetéséért illedelmesen meg is keresett, magamat tehát titokba leplezni célirányosabb volna, mind a mellett biz én kitalalom, hogy ezt nem egyéb írta mint:

Pediglen.

Jun. 9.

Egy pár bécsi lap czélzás teljes nyilatkozatot tesz Ferdinandnak a tronról lelépéséről, mellyre nézve a bécsi ministerium is Innsbruckba szólított volna.

Hogy az austriai császár vagy csehországi király lemond e koronájáról vagy nem, s ha le, ki részére: — reánk nem tartozik, es eiken semmi kifogásunk nem lehet, de a magyar király utogy mir nichts dir nichts egy pár Bombellesféle ober-ármányos tanácsúra, s a Grustien des sen oder des anderon isten ugyse le nem mondhat, legalább Innsbruckba a magyar ministerium tudtán kívül nem, s ha ezt teendő, a következő magyar királyt nem tudom ki fogad megkoronázni. —

Ha a magyarok királya le akarja tenni az uralkodói palotát, jöjjen előbb körünkbe, hogy lássuk, miként azt jó számtól s nem országunk kárára ennek ellenei sugallatából teszi; hogy lássuk, ha valjon gyanús környezetétől szabadulva is, szándoka mellett akar e maradni?

Mi e lemondási hírek ugyan annál kevésbé hiszünk, mert a királynak nyilvánosság elébe jutott levelében ünnepélyes ígéret tételük, mielőbbi körünkbe jöveteléről; de azért a dolog sokkal több hihetőséggel bír, és sokkal inkább be van szöve a szláv elem mozgásaiba, reményei közé, mintsem azt hallgatással mellőzhettük volna.

A legelső koronázás minden esetre egyike lesz a legfontosabb eseményeknek, mellyek hozzánk történetében helyet foglalandnak.

Ezen koronázás nem Posenban, hanem Pesten leend, s nem egy árnyékalkotmánnyal bíró táblabíró nemzet, hanem egy lánczait széltört; szabad és hatalmas nép teendő.

Országok sorsa frigy néha egy órán, de a sors koczkájának elvetésére most egy perc is elég.

Nekünk mindenre el kell készülni, mind addig, míg királyunk idegen elem és ellenséges befolyások hatalma alatt van. Azért nekünk mind addig, míg alkotmányos királyságunk fennáll, jelszavunk „lakják a magyar király Budán.“

Csernátóni.

Szakállharcz.

A forró melegségtől tikkadottan, enyhelyül a főváros leginkább díszítő részét, az új épület sétatérét szemelém ki, ebbeni vágyaim kielégítettvén, a szomszédlakban tanázó önkénytesekhez térék be, ott egy régi jó barátommal szót váltandó, s midőn az óriási épület folyosóit körüljárdalnam egy nyitott szoba előtt megállottam, s hallgatódzván, ben a szakáll-disputa ugyancsak hevesen folyt. Mintegy 30, rendre álló önkénytes előtt álló emberbarát (talán őrmester vagy hadnagy) mint hallhatám, tul feszesség s tartósság mellett önkényteseket a szakáll levételére egy kicsit darvácskán is figyelmezteté mire önkénytesek egyszerűen csak azt felelék: hogy „hódolván minden hadi rendszabálynak, készebbek vagyunk az eddig okozott költségeket megtéríteni, mintsem férfias magyar pofánkat eltorzítani engedni, mi a hadban nem a szakáll lekopaszításá-

bán keressük a szabad magyar háza védelmét, hanem torzonborz bajusszal és szakállal a magyarok hős vezérét Árpádot követve, akarjuk hazánkat megtámadó elleneink ellen vért ontani.“ De megfoghatatlan is önkényteseket jelen időben olylasmire kényszeríteni akarni, mi hivatásukkal ellenkezik, midőn tudjuk, hogy ők önkénytesek. Őket korántsem lehet úgy tekinteni, mint az előbbeni kényszerített katonaságot, mert tapasztalásból tudom, hogy legtöbben korántsem azon 20 p. forint előnyéért, vagy napi 8 p. kr. ért adták kezét, hanem azon bátor hazafias önkénytes jó számdékből, hogy a hazát fenyegető veszélyt — sokan még maguk jószágait is elhagyva, főhadisat, még pedig torzonborz bajusz- és szakállal: ha szükséges vért ontva is, elhárítsák. Csak ilyenekkel bátorítsa őrmester vagy hadnagy ur önkényteseket, rövid időre megnézheti hárynak borotválthatja le a szakállát, jobb lesz, ha a hilyesmit 3 év utánra hagyja.

Im. J.

A rendszeres nemzetőri katonaságot illetőleg a számtalan beküldött cikkek közül e következőt mint mérsékeltetebbet közöljük az olvasóval.

A magyar szabadságot fenyegető veszély hangja betöltte hazánknak minden vidékét, s a beesület nevében szólta föl bennünket védelemre. A felszólítást rögtön önelhatározást rögtön elindulásunk követé.

Szálék, lestvérek, rokonok s egyéb kedvesek, a leghódítóbb fegyverrel, a könnynek fegyverével álltak előnkbe... s nem tartóztatlanak viasza.

Sokat közlünk szülői ádás helyett átok kíséré utjában, de mert a hazát s annak szabadságát mindennél többre becsültetke: nyugodtan bordonozza az átok szóját.

Higgyétek el, hogy a kik szülői átok bordonozására is elszélnék magokat, nem irtóznak a munkától, s nem rettegnek az áldozat-tételektől.

Mégis benyolás, kegyelemkeresés és fejtelenséggel mernek bennünket vádolni az állítetek! —

Nem érdemlik ugyan még, hogy monsták magunkat irányokban, mind az átal, hogy a polgárság hasztalan hasznásgokkal ne ámtassék, megkísértem a dolgot igaz alakjában adni elő.

Tisztjeinknek akarunk engedelmessékedni, de érdemeljük meg az engedelmeséget.

Legyenek mérvétség és erkölcsben tündöklők, legyenek magyarok, s tisztán beszéljék azon nemzet nyelvét, mellynek szabadságáért áltivalóik életüket készek föláldozni.

Különbön ki kényszeríthetne bennünket arra, hogy maguk iránt bizalmat nem gerjeszthető német tiszték önkényétől függjünk, midőn esküformánkban nyilván ki vala fejezve, hogy az önkénytes sereghez egyedül magyar tiszték fognak alkalmaztatni?

Ki kívánhatná tőlünk, hogy tisztelettel viseltessünk oly személyek iránt, kik nem csak, hogy meg nem tudják értetni, mit akarnak, de még azt sem tudják mit beszélnek...?

Ki kárhoztatna azért bennünket, ha midőn tisztünk sok mákogás után illy viszás parancsot ad: „a kéjhölgyeket szobáinkban tűrni kell“; vagy midőn

gyakorlat közben egy pár sort a könyvből elolvastott, így magyarázza meg: „egyenesen indulj szóra bátran kilépni jobbra való fővel; vagy midőn a járat-ról akar beszélni, így fejezi ki magát: „következik az igyenes való előre lépések” stb. stb. nem tarthatjuk magunkat vissza a nevetéstől?

Van ellentük még egy más panasz is.

Hogy mi a német, és némely magyar tisztinket is, bár Gaalovics parancsában benne van, nem imádtuk isten gyanánt, s velök nem főveglévé beszélünk.

De nem képzelem mint tehetünk az által tisztí méltóságuknak ellenére, ha míg formaruhát nem kapunk fővegeinket, csak ójogával ruházzuk föl.

Azt pedig csak nem kívánják, hogy a mit a rendes katonától sem kapnak meg, hogy előttök csakot emeljük...?

Vagy tán az esik nekik nehezen, hogy ha szobáinkba bejönnek, nem olly gépies alázattal fogadtatnak mint a mihez szokva vannak?

A tisztok és közvitéztek közti egyenetlenség csak veszedelmet okozhat. Azon kell hát iparkodnunk, hogy a tisztok iránt bizalmat gerjeszthesünk. Én csak egy módot látok erre, és ez az, hogy minél előbb adassanak közénk igazi magyar érzelmű és nyelvű s e mellett, hogy tekintélyüket el ne veszítsék, művelt férfiak főtisztokul, a mostani altisztok legnagyobb része helyébe pedig, de okvetlenül magából az önkénytesek közül az önkénytes sereg bizalmát bíró egyének alkalmaztassanak.

Igen jó volna, ha az önkénytesek által ajánlottakból választatnának a hivatalnokok, a hadminis-ter, vagy az általa e végett kinevezettek által. De miután a szív érzelmeit teljesen kiismerni lehetetlen, legtöbb figyelemnek kell fordíttatnia a műveltségre. Nem csak azért, mert a legműveltebbekről lehet leginkább föltenni, hogy meggyőződésből ajánlottak a haza védelmezésére, hanem azért is, mert a szükség idején mondandó lelkes beszédek által lelkesültséget gerjeszhetnek alattvalóikban.

Vivhat e ki pedig akármilyen erő annyit, mint a lelkesültség?...

Az előadottakon kívül egyet akarunk még csak a haza s a hadminis-ter urnak figyelmébe ajánlani, és ez az, hogy tegyen rendelést arról, hogy a gyakorlatok és szolgálatok ideje meg legyen határozva.

A gyakorlatokra elég volna naponkint három óra. Legjobb lenne tán (ez egyébiránt egyéni vélemény csak) reggeli hattól nyolczad félig, délutáni 5 órától hetedfélig. A szobákban szolgálatokat elláthatna végezni délelőtt 6-ig, d. u. 2 órá-

ig. A tisztí vizsgálatok, — kenyér, pénz, parancs stb. kiosztások ideje szinte meghatározottak — különösen pedig a szolgálati idők utánra határozottak tartoznának lenni.

Ez rend tekintetéből is hasznos volna, de egyszerűsége miatt könnyebbé is szolgálna.

Főleg azonban azért szükséges kaszárnyákban létünk rendszerezése, mert igen sok olly egyén van az önkénytes seregben, a kinek élete főtartásárs nem kevésbé szükséges a szellemi mint az anyagi tápszert. Az természetes, hogy a katona tehetségében állva sem szerezhet könyveket a gyakori hordozkodás akadályai miatt, s ha még is van indigentiája olvasásra, nem elégítheti azt egyébkint ki, mint közhelyeken lapok olvasgatása által. Nem képzelem, mi okon lehetne ezt akármely katonától megtagadni? Nem is lenne ez egyéb lélek, gyilkolásnál. Pedig nekünk a lelket kell különösen művelnünk, hogy győzedelmet arathassunk. Számmal nem, csak lelkesültséggel győzhetjük, le a szláv csordákat! A lelkesültség meg van bennünk! Ne irtsátok ki a rossz bánásmóddal! Lássátok a ti — a haza szabadságaért minden perczen készek vagyunk minden csepp vérünket fölfáldozni, ne vegyétek hát rossz neven tőlünk, ha a szabadság magasztos arcza felé mi is sovárogyva tekintünk.

Győrffy Endre,
önkéntes hadi nemzetőr.

Magy. közép-ponti vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé	személyvonat reggeli 6 órak.
„ „	tehervonat délben 11 ó. 45 p.
„ „	személyvonat délután 2 ór
Szolnokból Pestre.	Tehervonat reggeli 3 óra 45 perc.
„ „	Személyvonat reggeli 6 óra 25 perc.
„ „	Személyvonat délután 2 óra 15 perc.
Pestről Vác felé	reggel 6 óra 30 perc.
„ „	délután 2 óra 30 „
„ „	„ 5 „ 30 „
Vácról Pest felé	reggel 8 órakor
„ „	délután 4 „
„ „	„ 7 „

Gőzhajók járása

1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órakor, kapcsolatban Győrrel.

„ Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órakor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

„ „ minden csütörtökön reggeli 5 órakor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen.)

E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órakor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

„ Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órakor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Titteltől megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

„ Orsovára minden kedden elindul, és minden szerdán megérkezik.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytatatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**